

FIRDA SEAFOOD GROUP AS

Kalvøyna 75
5970 BYRKNESØY-Norway

Mattilsynet Hovedkontor
Tilsynsavdelingen, Felles Postmottak
2381 Brummundal



Høringssvar til ny lakselusforskrift 2020

BYRKNESØY 27.05.20

Firda Seafood Group AS (FSG) mener at lakselus kan utgjøre et velferdsproblem i norsk oppdrettsnæring, noe som tydeliggjøres i forslaget til ny lakselusforskrift. Likevel vil vi påpeke noen utfordringer ved å endre hjemmelsgrunnlaget ved å bygge på både dyrevelferdsloven og matloven. FSG vil belyse følgende punkter i forslaget til ny lakselusforskrift.

- En tydeliggjøring av hvilke parametere som blir brukt for å vurdere nedsatt fiskehelse som følge av lusesmitte.
- Utfordringer ved å bruke dyrevelferdsloven som hjemmelsgrunnlag der også lusenivået hos enkeltfisk vil være utslagsgivende for fremtidig bøtelegging (ref. §3 i dyrevelferdsloven).
- Støtte til en videreføring av 0,5 og 0,2 grensen, men der det stilles spørsmål om utvidelse av våravlusingsperioden. Her er spørsmålet om den positive effekten mot lusepresset er stort nok til at vi kan rettferdiggjøre en ekstra påkjenning mot våre husdyr.
- En støtteerklæring til en liberalisering av både tellemetoder og samordning av behandlinger som forklart iht. §7 og §9.
- Hvordan §11 vanskeliggjør utslakting i slutten av en produksjonssyklus og vil kunne føre til et større smittepress samt andre helsemessige utfordringer.
- Vi stiller oss spørrende hvordan en bøteleggingsordning basert på brudd på luseforskriften vil utføres i praksis. Vi ønsker i det minste en tydeliggjøring av kravene forvaltningen legger til grunn og støtter dagens ordning med vedtak ved overstigelse av gjeldene lusegrense.

§4 Grenser for nivåer av lakselus

§4 beskriver at den enkelte produksjonsenhet ikke skal ha lusenivåer som kan redusere fiskevelferden. Det er ikke konkretisert i den nye forskriften hvor høye lusenivåer som vil medføre en redusert fiskevelferd, og vi antar at det vil derfor vurderes individuelt fra sak til sak. Her vil det potensielt medføre en konflikt mellom

FIRDA SEAFOOD GROUP AS

Org.nr.: NO 975 965 279

Tlf.: +47 57 78 11 00 • E-post: post@firdasea.no • Internett: www.firdasea.no
Kalvøyna 75, 56970 BYRKNESØY

både oppdretter og forvaltning, men også internt i mattilsynet. Fordi vurderingen kan gjøres på så ulike måter mellom ulike saksbehandlere, vil det være vanskelig for selskap som har lokaliteter i flere produksjonsområder å forholde seg til regelverket.

Smitte av lus alene medfører sjeldent til dødelighet, men vil ved alle nivåer føre til immunkomprimering og potensiell overføring av skadelige patogener. Det skal med andre ord lite lusesmitte til for å argumentere for nedsatt fiskevelferd. Overskridelser av lusegrensene vil naturlig nok også være problematisk som referanse for nedsatt velferd, der kun de kjønnsmodne stadiene blir vurdert. Man kan argumentere for at synlige luseskader kan være et mål for nedsatt fiskevelferd, men dette bør i så fall presiseres. Det vil også være en diskusjonssak for hvor utbredt beiteskadene skal være før det vil være hensiktsmessig og skrive ut bøter. Temaet er derfor såpass subjektivt at vi mener at en konkretisering og oppklaring er nødvendig før vi kan støtte en slik endring. FSG ønsker å videreføre dagens ordning med tydelige lusegrenser og varsel om vedtak vil bli sendt ved overskridelser.

Ved et hjemmelsgrunnlag i dyrevelferdsloven, så forstår vi det sann at §3 også vil gjelde for luseforskriften. Her blir dyrs egenverdi presisert og regelverket vil dermed gjelde for enkeltfisk og ikke bare for enheten/lokaliteten totalt. Luseforskriften sier ingenting om lusenivået for enkeltindivid, men siden dyrevelferdsloven går foran så antar vi at dette vil være tilfelle. FSG stiller seg bak dyrevelferdsloven og etterstreber hver dag at hver enkelt fisk i merdene skal leve et bra liv. Likevel vil realitetene gjøre det problematisk å sørge for at hver enkelt fisk i alle enheter vil ha et lusetall som ikke påvirker fiskevelferd. En kjent problematikk i norsk oppdrettsnæring er hvordan «taperfisk» kan samle opp lus og medføre økt smitte. Dette vil under det nye hjemmelsgrunnlaget også medføre bøtelegging. Det vil også være vanskelig å holde god nok kontroll på lusenivået for hver enkelt fisk for å kunne garantere ovenfor myndigheter at overskridelser ikke vil forekomme. Dyrevelferdsloven gjelder uavhengig av luseforskriften, men det er lettere å overvåke smitte av andre sykdommer hos enkelt fisk. Flere ulike sykdomstilstander fører til atferdsendringer og det vil dermed være lettere å plukke ut deler av fiskegruppen som er affisert. Et individ med forøket smitte av lus vil potensielt kunne ha uforandret adferd.

FSG støtter en videreføring av 0,5 og 0,2 grensen. Dette er grenseverdier som er mulig å forholde seg til gjennom preventive tiltak samt gode behandlingsrutiner. En forlengelse av våravlusingen fra 6 til 8 uker ser vi på som gjennomførbart, men bekymrer oss for den potensielle ekstra påkjenningen som fisken vil oppleve. Det vil trolig hjelpe for å fange opp sene grupper av utvandrede smolt fra enkelte vassdrag, men vi stiller oss tvilende til om den positive effekten er stor nok til å forsvarliggjøre flere avlusinger. Tidspunktet for utvandring av smolt fra norske elver er varierende fra de ulike produksjonsområdene og det vil trolig være hensiktsmessig å ha en varierende våravlusingsperiode avhengig av nærliggende lakseelver. Vi har likevel forståelse for at dette vil være vanskelig å gjennomføre i praksis.

§7 Hvordan telle lakselus, beregne gjennomsnitt og oppbevare grunnlagsdata

§7 likestiller ulike tellemetoder og vil trolig være hensiktsmessig etterhvert som denne prosessen utvikles. Det blir også forslått en utregningsmodell som tar hensyn til at

antall fisk i en produksjonsenhet varierer over tid. Her må det nevnes at enhver tellemetode vil ha en viss usikkerhet med seg og at denne usikkerheten vil bli mindre jo flere enheter man teller. Et større fokus på produksjonsenhetene vil dermed øke sannsynligheten for en større usikkerhet i tallene. Vedrørende telling av de fastsittende stadiene så er det et fokus på dette internt i FSG og vi baserer fremtidig lusebehandlinger på disse tallene. Vi anerkjenner likevel at særlig kopepodittstadiene kan være vanskelige å oppdage og at tallene har en større usikkerhet enn de bevegelige stadiene.

§9 Samordning for kontroll med lakselus og resistensutvikling

§9 fjerner de myndighetsbestemte detaljerte minimumskravene vedrørende samordning av behandlinger og utsett. Her legges ansvaret over på oss som næring om hvordan vi skal løse det, uten at myndighetene detaljstyrer. FSG ser på dette som et positivt tilslag til luseforskriften. Selv om dette legger et større press på oss som næringsaktører så er det likevel her problemene må løses.

§10 Forsvarlig behandling

§10 presiserer at enhver lusebehandling skal gjennomføres i samråd med fiskehelsebiolog/veterinær. Dette er mer eller mindre i tråd med gjellende regelverk, om ikke annet en presisering.

§11 Transport og slakting

§11 krever at fisk over lusegrensen skal transporteres lukket til ventemerder utenfor slakterier. Dette vil kunne belaste brønnbåtkapasiteten unødige og føre til utsettelse av slakt av mer kritisk syk fisk. Det kan også føre til nedsatt fiskevelferd hvis det kreves avlusing av slakteklar fisk i slutten av utsettet for å kunne plasseres i ventemerde. Hvis det vurderes å søke om dispensasjon for å utsette avlusing grunnet fiskevelferdsmessige årsaker for å avvente en lukket transport vil også lusepresset i det aktuelle område øke. FSG mener derfor at dette kravet er lite hensiktsmessig av helse- og smitterelaterte grunner i tillegg til store praktiske utfordringer og ber om å få det fjernet. Brønnbåt og slaktekapasiteten vil muligens også sprenges ved krav om direktelevering av slakteklar fisk.

§15 Overtredelsesgebyr

§15 tar opp fremtidig bruk av overtredelsesgebyr ved redusert fiskevelferd både som følge av lusetall, men også ved lusebehandlinger. Her ønsker FSG en presisering for hvordan dette skal gjennomføres i praksis. Ved en evt. forøket dødelighet må dokumentasjon fremvises som grunngir hva som gikk galt. Om myndigheten legger det fulle ansvaret over på fiskehelsepersonell for å godkjenne en behandling er det naturlig at også fiskehelsepersonell må stå til ansvar hvis en behandling skal gå galt.

Det vil dermed ifølge ordlyden i forskriften høres ut som et overtredelsesgebyr skal betales av ekstern fiskehelsetjeneste hvis forvaltningen anser den gjennomførte behandlingen som uforsvarlig. Det er allerede en stor byrde hos fiskehelsepersonell

ved lusebehandlinger der forvaltningen kan utstede vedtak ved forøket dødelighet/uforsvarlig behandling. Hvis det vil være den aktuelle bedriften som må stå til økonomisk ansvar kan man spørre seg om nødvendigheten for å få en godkjenning fra fiskehelsepersonell i det hele tatt. Det vil i det minste bety at bedriften også ansvarliggjøres og at vurderingen må gjøres av både oppdretter og fiskehelsepersonell. Dette gjøres i praksis i dag hos FSG. Uforsvarlige lusebehandlinger kan koste betydelige summer for en oppdretter, og det bør dermed ikke være en ekstra bøtelegging når bedriften har støttet seg på en utnevnt fagautoritet. FSG mener at dagens ordning er en mer egnet løsning enn det som foreslås, der fiskehelsepersonell ansvarliggjøres gjennom vedtak og grove brudd på dyrevelferdsloven vil kunne medføre strengere straff. Det må også nevnes at erfaringen fra merdkanten er bred hos både eksterne og interne fiskehelsepersonell og vil trolig være bedre rustet til å vurdere forsvarligheten ved en behandling, både før og etter, enn forvaltningen.


Nicolai Arnesen Sandberg
Konserndirektør Oppdrett

FIRDA SEAFOOD GROUP AS



VI SKAPER VERDIER PÅ KYSTEN

FIRDA SEAFOOD GROUP AS

Org.nr.: NO 975 965 279

Tlf.: +47 57 78 11 00 • E-post: post@firdasea.no • Internett: www.firdasea.no
Kalvøyna 75, 56970 BYRKNESØY